

Aan:

[REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Assen, 11 augustus 2021

Ons kenmerk 202003337-00954064

Behandeld door [REDACTED] (0592) 36 55 55

Onderwerp: Ontheffing - [REDACTED] - schadebestrijding vee

Geachte [REDACTED],

Op 3 november 2021 ontvingen wij van [REDACTED], met u als uitvoerder van de ontheffing, een aanvraag voor een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming. Naar aanleiding van uw aanvraag hebben diverse overleggen plaatsgevonden en heeft onze toezichthouder uw valkeniersbedrijf bezocht. Op basis van de gesprekken met u en [REDACTED] is overeengekomen dat de ontheffing niet aan de grondgebruiker wordt verleend maar direct aan u als uitvoerder. Hierbij ontvangt u derhalve ons besluit op grond van artikel 3.3 Wet natuurbescherming (Wnb) voor het doden van spreeuwen met behulp van roofvogels ter voorkoming van belangrijke schade aan vee.

Besluit

Gedeputeerde Staten van Drenthe (GS) hebben op grond van artikel 3.3 lid 1 besloten op basis van bijgevoegde motivering aan u een ontheffing te verlenen voor wat betreft de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.1 lid 1 van de Wnb waar het gaat om het doden van spreeuwen.

Bij het verjagen van spreeuwen wordt een roofvogel ingezet. Wanneer spreeuwen uit ligboxen worden verjaagd door de gebruikte roofvogel kunnen deze worden gedood. De ontheffing wordt verleend voor de provincie Drenthe ter voorkoming van belangrijke schade aan vee. Het besluit treedt in werking één dag na verzending van dit besluit tot en met 1 juli 2026.

Met toepassing van artikel 3.25 lid 1 wijst GS de volgende middelen in artikel 3.9 Besluit natuurbescherming daarbij aan:

- haviken,
- slechtvalken
- woestijnbuizerds

Hieronder leest u onze toelichting op dit besluit. De aan dit besluit verbonden voorwaarden zijn bijgevoegd.

Wettelijk kader

Spreeuwen zijn van nature in Nederland in het wild levende vogels als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Ingevolge artikel 3.1 lid 1 van de Wnb is het verboden spreeuwen te doden.

Ingevolge artikel 3.3 lid 1 van de Wnb kunnen wij, wanneer er geen andere bevredigende oplossing bestaat en indien de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de gunstige staat van instandhouding van de desbetreffende soort, een ontheffing verlenen van het bepaalde bij of krachtens artikelen 3.1 eerste lid Wnb, ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren.

Ter voorkoming van belangrijke schade

In de periode dat de eerste legfels van spreeuwen zijn uitgevlogen vormen spreeuwen grote groepen van samen foeragerende vogels. Deze groepen trekken rond naar locaties met voldoende voedsel. Het is hierbij niet uit te sluiten dat zij tijdens de trek stallen aandoen. Wanneer deze groepen hierbij stallen aandoen kunnen zij in korte tijd belangrijke schade toebrengen door het eten van de maiskorrels uit het voer, vervuiling van voer en drinkbakken in de stal.

De spreeuwen zoeken maiskorrels in het voer van het vee waarbij de uitwerpselen van spreeuwen in het voer terecht komen. Aangezien de maiskorrels zorgen voor het eiwit en zetmeel in het rantsoen van de koeien zal het verlies aan maiskorrels gecompenseerd moeten worden met een extra krachtvoergif. Tevens dient overgebleven voer iedere avond weggegooid te worden door de bevuiling met uitwerpselen van de spreeuwen. Zonder de aanwezigheid van spreeuwen zou dit voer de volgende ochtend bij de nieuwe voergif mee opgegeten kunnen worden.

Spreeuwen die op de rand van de drinkbakken zitten laten uitwerpselen in het drinkwater voor het vee vallen en tevens verdrinken er spreeuwen in de drinkbakken. Met warm weer gaan de verdrinken spreeuwen snel ontbinden waarmee het drinkwater vervuild wordt. Door het vervuilen van voer en drinkwater neemt de kans op dierziektes bij het vee toe.

Andere bevredigende oplossing

Op diverse locaties in Drenthe hebben zich in de afgelopen jaren problemen voorgedaan met grote groepen spreeuwen in ligboxstallen. Deze groepen laten zich erg moeilijk verjagen. Op verschillende locaties is verjaagd met vogelafweer pistolen, hagelgeweren met vogelafweer patronen, angstkreten, gespannen draden. Geen van deze preventieve middelen heeft echter geresulteerd in het definitief wegblijven van de spreeuwen. In voorgaande jaren zijn na de vruchteloze inzet van preventieve middelen ontheffingen verleend voor ondersteunend afschot. Het verjagen van spreeuwen met een roofvogel wordt door ons als een extra preventief middel gezien. Door de aanwezigheid van de roofvogel in de stal wordt de locatie door spreeuwen als onveilig gezien en zal worden gemeden. Het is echter niet volledig uit te sluiten dat in het enkele geval bij het verjagen ook spreeuwen gevangen en gedood worden door de gebruikte roofvogels. Hierdoor is het noodzakelijk om voor het verjagen met een roofvogel een ontheffing te verlenen voor het doden van spreeuwen.

Geen verslechtering van de staat van instandhouding

Door de IUCN (IUCN 2015) is de spreeuw nog in 2018 beoordeeld en ingedeeld in de categorie 'Least Concern'. Dit houdt in dat, mede gezien het enorme areaal waar de soort voorkomt, de huidige aantallen van 150 miljoen volwassen vogels, er geen redenen bestaan om extra beschermende maatregelen te nemen. Daarbij is eveneens in acht genomen dat op dit moment er sprake is van een afnemende trend. De afname in aantallen gaat niet zodanig dat hierdoor gevaar ontstaat dat de populatie van 150 miljoen volwassen vogels onder een kritieke omvang komt.

In Nederland wordt de soort gecategoriseerd als uiterst talrijke broedvogel; doortrekker en wintervogel in uiterst groot aantal (www.vogelbescherming.nl). Hoewel de aantallen op dit moment landelijk afnemen is er nog geen sprake van een bedreiging van de gunstige staat van instandhouding.

Het verjagen gebeurt buiten het broedseizoen van de spreeuw. Door SOVON is de staat van instandhouding van niet-broedvogels beoordeeld als gunstig.

Beoordeling Staat van Instandhouding				
Populatie	Verspreiding	Leefgebied	Toekomst	Eindoordeel
gunstig	gunstig	gunstig	gunstig	gunstig

Middelen

Met toepassing van artikel 3.25 lid 1 wijst GS de volgende middelen in artikel 3.9 Besluit natuurbescherming daarbij aan:

- haviken,
- slechtvalken
- woestijnbuizerds

Conclusie

Wij zijn van mening dat de gevraagde ontheffing voor het doden van spreeuwen met behulp van roofvogels kan worden verleend. Aangezien spreeuwen in geheel Drenthe voorkomen en niet voorzienbaar is op welke locaties de spreeuwen ligboxenstallen in gaan wordt de ontheffing voor geheel Drenthe voor een periode van 5 jaar verleend. De ontheffing treedt in werking vanaf één dag na verzending van dit besluit tot en met 1 juli 2026

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn voorschriften verbonden. Deze voorschriften staan opgesomd in bijlage 1, behorend bij dit besluit.

Toezicht

De toezichthouders van de provincie Drenthe zijn belast met de handhaving van en toezicht op de naleving van de voorschriften van dit besluit.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,
namens dezen,

b.a.
ing. E.J.F. Diekema MSc,
Teammanager Verkeer en Vervoer

Rechtsmiddelen

Bent u het niet eens met dit besluit, dan kunt u binnen zes weken na de dag van verzending ervan hiertegen een bezwaarschrift indienen bij het college van gedeputeerde staten van Drenthe. De dag van verzending is de dagtekening van het besluit. Voor meer informatie over het indienen van een bezwaarschrift verwijzen wij u naar <http://www.provincie.drenthe.nl/loket/bezwaarschriften>.

Afschrift aan:

- FBE Drenthe (digitaal)